

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

Kristi forklaringsdag – 03. februar 2013

Preiketekst: Luk 9, 28-36

Lesetekst I: 2 Mos 34, 27-35

Lesetekst II: 2 Kor 3, 12-18

Fjelltur av dei sjeldne

Mellom openberring og faste

Kalendaren har så vidt bikka over i februar. Det vert stadig lysare i naturen. Dagane vert litt lenger for kvar dag. Me gler oss over dette. I kyrkjeåret har me kome til Kristi forklaringsdag. Ein gamal kyrkjeleg festdag, heilt frå 400-talet. I kyrkjene i vest var dagen lenge plassert tidleg i august. Hjå oss kom dagen inn som fast markering i 1977; mellom, eller som ei bru mellom openberringstida og fastetida. Der står han seg godt. Frå jule- og nyttårstekstane og gjennom openberringstida har me sett meir og meir av kven Jesus er; Han har vorte openberra for oss. Dette kjem stadig tydelegare og sterkare fram gjennom fastetida. Det vert klårare og klårare at vegen går via lidning, krossfesting og død. Og sterke kontrastar mellom herlegdom og lidning finn me også i teksten denne sundagen.

«Om lag åtte dagar etter dette». Slik startar teksten. Kva etter? Jau, Jesus er saman med læresveinane; etter at han var for seg sjølv i bøn. Då spør Jesus dei: Kven seier folk at eg er? Då er det ein av dei som foreslår Elias, medan Peter kjem med sitt sterke: Du er Guds Messias. Så forkynner Jesus at han skal lida mykje, og at dei som vil gå i hans fotspor, må vera innstilte på det same. Ja, den som vil berga livet sitt, skal mista det, seier han til venene og medarbeidarane.

Sanneleg må dei ha fått mykje å tenkja på, gjennom dei åtte dagane som gjekk – før Jesus inviterer Peter, Johannes og Jakob med på fjelltur. Målet med turen var – tydelegvis – at dei skulle opp i høgda for å be.

På fjelltoppen

Kva er det me opplever på ein fjelltopp? Er det klårvær, får me eit storslagent utsyn over naturen rundt. Somme gonger opnar det seg eit panorama som kan gje ilingar gjennom kropp og sjel. På Veten i Åsane i Hordaland vert det sagt at ein i klårvær kan sjå inn i 22 kommunar. Ein gong eg var der, kunne me telja til 19! Når ein er høgt der oppe, ser landskapet rundt ein flatt ut. Ei ser ikkje dalane og kløftene, sjølv om ein veit at dei er der.

Og der oppe får ein ei rar fridomskjensle. Og både i bokstavleg og overført tyding: Ein har god kontakt og god sikt oppover! Ein god plass å be, med andre ord. Det er på alle måtar flott å vera på fjellet. Også jærbuar har sans for det!

Tradisjonen har plassert denne forteljinga på fjellet Tabor. Men korkje Lukas eller dei andre evangelistane set namn på fjellet. Lenger nord ligg Hermon, som er høgare, men som ikkje heilt passar til det som kjem etter teksten. Bibelen elles er jo «full» av store og viktige hendingar som skjer på eit fjell. Dette er også fenomen eller trekk ved fleire andre store og små religionar.

Forklaring eller forvirring?

Men kva skjedde der oppe, egentleg? Passar det å kalla dagen for ein «forklaringsdag»? Kva vart forklara, i så fall? Ligg forvirring nærare i tanken enn forklaring? Det synest i alle fall tydeleg at dei tre læresveinane som fekk vera med, ikkje forstod heilt kva det dreia seg om. På den eine sida vart dei redde. På den andre sida ville dei gjerne verta verande der; konferer Peter sitt kostelege forslag om hyttebygging. Dei skinande kvite kleda; andletet til Jesus som endra utsjånad, dei to mennene frå den gamle tida som stod der og som tala om Jesu bortgang, som skulle fullbyrdast i Jerusalem. Og til slutt skya som kom over dei, og røysta frå himmelen som sa: Dette er Son min, den utvalde. Høyr han!

Eg forstår godt at dei tre læresveinane let vera å fortelja dette til nokon. Kva skulle dei fortalt om dei hadde truffe nokon som ville høyra på dei? Var det heile berre ein draum; ein visjon? Med tilhøyrarar som tenkte at no er dei i sjeleleg og mental ubalanse!?

Men det er gode opplevingar når Herren av og til syner oss glimt av sin eigen stordom og herlegdom. Det kan skje både når me er høgt oppe, og når me er lågt nede! Men som regel er det berre glimt me får. Også Moses og andre menn og kvinner i Bibelen fekk oppleva det. Å sjå Guds andlet er uforeinleg med å leva. Det har me til gode til me skal sjå han åsyn til åsyn, fullt ut forklara!

Ned frå fjellet

Også for desse tre i teksten gjekk vegen ned att – etter den visjonære fjellturen. Det er der livet skal levast, arbeidet skal gjerast; nede på slettene, i dalane, der det både er kløfter og skar. Der er kvardagen vår. Kor godt å vera trygg for at Herren går med oss alle dagar, kvar me enn er, endåtil i «dødsskuggens dal». Men glimta av hans veldige stordom og herlegdom tek me godt vare på, sjølv om slike opplevingar som regel er kombinerte med frykt og redsle.

Litt etter kvart skjøna dei tre læresveinane kva dei faktisk hadde vore med på. Me som kan lesa Bibelen, etter to tusen år med kristne røymsler, skal ikkje rista på hovudet over at dei tre ikkje forstod. Det hadde ikkje me heller gjort. Det er utfordrande nok enn i dag å kunna gripa kva Gud gjorde for vår frelse, og at vegen hans gjekk via lidning og fornedring. Og at han på den måten ville syna sin stordom og herlegdom.

Det er elles mange einskildtrekk frå teksten som er viktige og som gjerne kan dragast fram i ein andakt eller preike. Det er til dømes dei tre same læresveinane her på fjellet, som seinare fekk vera med i bønekampen i Getsemane. Både på fjellet og i hagen kom svevnen over dei. (Er det ikkje merkeleg; at me held på å sovna når noko så stort og viktig skjer frett framføre augo våre? Må det så kraftige saker til for at me skal verta vekte?)

Me legg merke til skya som kom over dei, og som me kjenner att frå ørkenvandringa, og særleg då Moses fekk lovtavlene på Sinai. Guds røyst seier her på fjellet om lag det same som ho sa då Jesus noko tidlegare vart døypt i Jordan av døyparen Johannes: Dette er Son min, den utvalde. Høyr han!

Moses og Elias

Og så står Moses og Elias der, begge med eigne sterke røynsler frå opplevingar på fjellet der dei sjølve også møtte Gud – i både storm og stille, med jordskjelv og eld, røyk og skyer. At akkurat desse står der, lekamleggjorde og synlege, understrekar for oss at Gud er den same til alle tider. Han elsker oss og vil oss vel; det kjem til syne i både den gamle og nye pakta. Han er nidkjær og tre gonger heilag til alle tider. Gjennom heile den gamle pakta openberrar Herren sine frelsesplanar gjennom det utvalde jødiske folket. Her er det synleggjort med Moses og Elias. Men til slutt er det Jesus Messias som står att åleine. Ingen andre var å sjå. No er Han komen, Guds Son. Gud er inkarnert, lekamleggjort, Han er vorten som ein av oss, ja han er vorten ein av oss. Han kom til oss, og er med oss og for oss, både jødar og heidningar. Det er ikkje frelse i noko anna namn. Men det er nok det som Jesus gjorde!

God helg!

Paul Odland

misjonssekretær i Den Norske Israelsmisjon, Stavanger krets
stavanger@israelsmisjonen.no